

ЖИТТЯ Т.Т. ШЕВЧЕНКА

Ім'я при народженні: Тарас Григорович Шевченко

Дата народження: 9 березня 9 березня 1814

Місце народження: с. Моринці Моринці, Черкаська область, Україна.

Дата смерті: 10 березня 10 березня 1861

Місце смерті: м. Петербург

Рід діяльності: художник, поет

ДИТИНСТВО

1814

25 лютого (9 березня за н. ст.). У селі Моринцях Звенигородського повіту на Київщині в родині Григорія Івановича Шевченка, кріпака поміщика Енгельгардта, народився син Тарас.

1815

Грудень. Сім'я Григорія Івановича Шевченка переселилася до села Кирилівки, де й пройшли дитячі роки Шевченка.

1823

Померла мати Тараса — Катерина Якимівна Шевченко. Батько одружується вдруге з удовою, у якої було своїх троє дітей.

1824

Малий Тарас чумакує разом з батьком. Про цю подію в своєму житті він згадує у повісті «Наймичка».

1825

Помер батько Тараса.

Хата, в якій народився поет

(Малюнок Т.Г. Шевченка)

Юність

1826

Тарас Шевченко йде в Кирилівську школу в найми до вчителя-дяка Петра Богорського.

1827—1828

Тікає від жорстокого дяка Богорського в містечко Лисянку з наміром піти в науку до місцевого маляра. З Лисянки Тарас переходить до іншого дяка-маляра в село Тарасівку. Після невдалих спроб влаштуватися в науку до малярів Тарас повертається в с. Кирилівку. Пасе громадську череду. Наймитує в попа.

1828

Протягом двох тижнів живе у хлиннівського маляра-живописця. Просить управителя поміщицького маєтку у Вільшаній дозволити вчитися у хлиннівського маляра-живописця. Але Тараса забирають у двірню поміщика Енгельгардта. Працює кухарчуком, а потім — козачком,

1829

Разом з поміщиком побував у Корсуні, Києві, а пізніше потрапляє в Литву у м. Вільно. У Вільні вивчає польську мову, читає твори польських письменників, малює. Заставши Тараса за малюванням, поміщик жорстоко покарав кого.

1830

У Вільні Тарас Григорович Шевченко був свідком польського визвольного повстання проти російського самодержавства.

Отроцтво

1831

П. Енгельгардт переїжджає в Петербург. Слідом за ним в обозі разом з іншими дворовими прибув до Петербурга і Шевченко.

1832

Поміщик законтрактував Шевченка цеховому майстру-живописцю В. Ширяєву. На вечорах у Ширяєва Тарас Шевченко слухає читання творів О. Пушкіна, В. Жуковського та інших письменників. У цей час у Петербурзі білими літніми ночами перемальовує статуї в Літньому саду.

1835

Шевченко познайомився з учнем Академії художеств Іваном Максимовичем Сошенком. Сошенко дає Тарасу поради, одержує для нього дозвіл працювати вечорами в класах Товариства заохочення художників.

1837

І. Сошенко представив Тараса Григоровича конференц-секретарю Академії художеств В. Григоровичу з проханням допомогти звільнити його з кріпацтва. Карл Брюллов розпочав роботу над портретом В. Жуковського, призначеним для викупу Шевченка з кріпацтва.

Зрілість

1838

22 квітня. Шевченка було викуплено на волю за гроші, одержані від лотереї, на якій було розіграно портрет В. Жуковського роботи К. Брюллова. Шевченко відвідує класи Академії художеств як вільний слухач. Навчається під керівництвом К. Брюллова.

1839

Шевченка нагороджено срібною медаллю за малюнок з натури.

1840

Вийшла з друку перша збірка творів Т. Шевченка під назвою «Кобзар».

1843

Закінчив писати драму російською мовою «Назар Стодоля», Подорожує по селах і містах України, знайомиться з життям трудового народу, виконує ряд етюдів та начерків.

1844

Після подорожі по Україні у лютому їде в Петербург.

1845

У Петербурзі зустрічається з учасниками політичного гуртка петрашевців. 25 грудня хворий поет у Переяславі написав свій знаменитий «Заповіт».

1846

Т. Г. Шевченко вступає в Києві до таємного Кирило-Мсфодіївського товариства.

A handwritten signature in black ink, reading "Т. Шевченко" (T. Shevchenko). The signature is written in a cursive style with a large, sweeping flourish at the end.

Підпис Підпис або автограф Тараса Григоровича
Шевченка

Заслання

1847

30 травня. Т. Г. Шевченкові оголошено царський вирок про заслання його в Окремий оренбурзький корпус рядовим солдатом «під суворий нагляд з заборонаю писати й малювати». 18 червня. Шевченка відправлено з Оренбурга до Орської фортеці.

1848—1849

З травня 1848 року до вересня 1849 року Шевченко як художник перебуває в складі експедиції О. Бутакова, яка мала завдання вивчити й науково описати Аральське море.

1850

За порушення царського наказу про заборону писати й малювати Шевченка було заарештовано і під конвоєм відправлено до Орської фортеці у в'язницю.

1850—1857

Перебування в Новопетровському укріпленні. Пише повісті російською мовою.

1857

21 липня. Шевченко одержав повідомлення про звільнення з солдатчини. Дізнається про заборону йому в'їжджати до Москви та Петербурга. Над Шевченком встановлюється таємний поліцейський нагляд.

1858

Лютий. Т. Г. Шевченку дозволено жити в Петербурзі під суворим поліцейським наглядом. Повернення до Петербурга. Російські та українські передові діячі культури радо вітають Шевченка.

Останні роки життя

1859

Січень. Шевченко познайомився з письменницею Марко Вовчок. Зустріч з селянами, політична та антирелігійна пропаганда серед них. Липень. Шевченка заарештовано і відправлено до Києва. Після закінчення слідства поету дозволено повернутись до Петербурга.

1860

Вийшов з друку «Кобзар». Винесена постанова Ради Академії художеств про надання Шевченкові звання академіка. Російська критика дала високу оцінку творам українського народного співця.

1861

Турбується про придбання землі біля Дніпра для побудови хати. Стан здоров'я поета гіршає. Хвороба прогресує. 26 лютого (10 березня н. ст.) о 6 год. 30 хвилин ранку Тарас Григорович Шевченко помер. 28 лютого поета поховали на Смоленському кладовищі. Пам'ятаючи заповіт Шевченка, його друзі домоглись дозволу перевезти його тіло на Україну і поховали в Каневі на Чернечій горі.

Література

1. Малий словник історії України / Відповідальний редактор *Валерій Смолій*. — К.: Либідь, 1997
2. *Енциклопедія українознавства* (у 10 томах) / Головний редактор Володимир Кубійович. — Париж, Нью-Йорк: Молоде Життя, 1954—1989

Підготував:

учень 9-А класу

Путивльської ЗОШ І-ІІІ ступенів №1

ім. Радіка Руднева

Сичевський Станіслав